

STALIŠČE STROKOVNEGA SVETA ZA PSIHIATRIJO SZD GLEDE MEDICINSKE UPORABE KONOPLJE

Spoštovani,

Strokovni svet za psihiatrijo podaja usklajeno mnenje glede medicinske uporabe konoplje.

Predpisovanje zdravil na osnovi kanabinoidov oz. konoplje je v Sloveniji trenutno povsem ustrezno rešeno in zdravniki lahko za postavljene in ustrezno potrjene indikacije ta zdravila že lahko predpisujejo. Možno je, da so zdravniki o ustrezni uporabi teh zdravil še relativno slabo poučeni. V letu 2021 so tako predpisali 1225 receptov za omenjena zdravila. Strinjamo se tudi s stališčem, da zdravnik lahko v skladu s helsinško konvencijo predpiše zdravilo tudi izven uradnih indikacij, če presodi, da bi bolniku to koristilo. Poudarjamo, da je izraz medicinska konoplja zavajajoč, saj lahko propagira samozdravljenje, ki po našem mnenju ni ustrezno, ni indicirano in je lahko škodljivo. Podatki iz tujine jasno kažejo hiter porast deleža populacije, ki uporablja pripravke iz konoplje in kanabinoide ob liberalizaciji zakonodaje. V Sloveniji je v letu 2022 o rabi konoplje poročalo 12,3% ljudi v starostni skupini 15-34 let, kar je manj od povprečja EU (15,5%), medtem ko je ta delež v ZDA po sprejemu liberalnejše zakonodaje sedaj že pri 43,6%. Pomembno je tudi poudariti, da podatki iz ZDA kažejo, da se je ob postopni legalizaciji uporabe konoplje delež vsebnosti THC v takih pripravkih kontinuirano povečeval od leta 1995 (vsebnost THC povprečno 3,96%, CBD 0,28%) do leta 2019 (povprečna vsebnost THC narasla do 14,35%, medtem ko vsebnost CBD ostaja enaka).

Odvisnost o kanabinoidov se razvije v povprečju pri 9% oseb, ki jih redno uporabljajo, oziroma pri 17% oseb, ki z redno uporabo začnejo v najstniških letih in pri 25-50% oseb, ki jo uporabljajo redno vsak dan. Pogosta raba kanabinoidov v starostni skupini pod 25 let je v raziskavah konsistentno povezana s povišanim tveganjem za razvoj duševnih motenj (psihotične motnje, depresija, anksiozne motnje), ter kognitivnih primanjkljajev, ki vztrajajo tudi v odrasli dobi. Možnost razvoja psihotične motnje je od vseh psihoaktivnih snovi največja prav pri uporabi kanabinoidov. Tveganje za razvoj psihotične motnje se pri uporabnikih v primerjavi z osebami, ki kanabinoidov ne uporabljajo, povečuje od 0,9x pri osebah, ki občasno uporabljajo pripravke z vsebnostjo THC pod 10%, do 4,8x pri osebah, ki vsakodnevno uporabljajo pripravke z vsebnostjo THC nad 10%.

Poseben vidik škodljivosti samozdravljenja s pripravki na osnovi kanabinoidov je tudi udeležba takih oseb v prometu, kar je nujno potrebno urejati posebej.

Laično javnost je potrebno o vsem tem ustrezno izobraziti in osvestiti pred predvidenim odločanjem na referendumu.

Predsednik Strokovnega sveta za psihiatrijo SZD:

Doc. dr. Jurij Bon, dr.med. spec. psih.